Római kori ásatások Budapesten

244

Kiállítás Tongerenben

Tongerenben, Belgium egyik legrégibb városában, *Római kori ásatások Budapesten* címmel kiállítás nyílt, amelyen a Budapesti Történeti Múzeum rendezésében bemutatkozott a kétezer éves Budapest a régészet iránt érdeklődők népes nemzetközi táborának. A kiállítás, amelyet dr. *Póczy* Klára, dr. *Kőszegi* Frigyes és dr. *Hajnóczy* Gyula, a Budapesti Történeti Múzeum tudományos munkatársai rendeztek, az aquincumi anyagra épül. Szemléltetően mutatja be a kiállítás egy római kori város kialakulását, fejlődését, díszítő művészetét. Az időszámítás előtti harmadik évezred végétől őskori leleteket hoztak el a kiállításra a gellérthegy—tabáni települési központról, amelyet jobbára az eraviscus néven ismert kelta törzs lakott.

Budapest története a római foglalást jóval megelőző időszakra nyúlik vissza. A vadászatra alkalmas erdők, a halban gazdag Duna, a termőföldek és legelők, valamint az a tény, hogy e tájon helyezkedtek el a legfontosabb dunai átkelőhelyek is, a letelepedésre ideálissá tették. A remetebarlang több mint tízméteres kitöltéséből izgalmas krimiként olvasható le a város története: az átmeneti kőkorszak tízezer éves eszközétől a réz- és bronzkoron, valamint a vaskoron keresztül egészen a középkorig találtak a barlangban itt lakó emberre utaló leleteket.

Erről vall, izgalmas ásatási leletekkel, fotókkal a kiállítás első termében, például, egy kisméretű kemence valamelyik eraviscus kunyhóból, fotórészlet egy házaspár sírkövéről, eraviscus—szkíta—dák kerámiák, helyszínrajzok és ásatási fotók, így a helytartói palota alaprajza. Fiatal tunger harcos síremléke az első századból, Iuppiter Teutanus mészkő torzója, bronz istenszobrok és aranyozott parancsnoki sisak másolatai dokumentálják többek között a kiállítás első termében az ásatások legrégibb eredményeit. A kereskedelem kapcsolata a II—III. században a Rajna-vidékkel és Belgicával, a római kor Belgiumával az egyik aquincumi múmia sírban lelt, fára festett fotója, a nagy közfürdő és a kettős fürdő romjairól készült felvételek, az aquincumi orgona, Viktoria kőszobrocskája a fórumról, sorakoznak több más érdekes lelet, írásos emlék és használati tárgy között.

Dr. Póczy Klárától, az Aquincumi Múzeum vezetőjétől, aki rendezőtársaival együtt néhány napot a helyszínen töltött, arra a kérdésre, hogy a gazdag kiállítási anyagból mi hatott a szenzáció erejével a látogatókra, a következő választ kapjuk:

— A római kor iránt érdeklődő közönség nagy várakozással nézett a magyar kiállítás elé. A kiállítás színhelyéül azért választották Tongerent, mert ebben a belga városban ugyancsak igen gazdag római kori leletek kerültek napvilágra. A kiállításunkon bemutatott első századból származó fiatal tunger harcos síremlékével kapcsolatban például felmerült annak a lehetősége, hogy a nemes profilú, ifjú katona éppen ebből a városból, Tongerenből származott, amelyet abban az időben a tungerek lakták. Különösen nagy feltűnést keltettek a Korvin Ottó utcai római fürdőházból származó rekonstruált falfestmények, valamint az a tizenkét négyzetméteres, gazdag figurális és ornamentális falfestmény, amely a Kiscelli utca 10. szám alatt feltárt villa egyik teljes falát díszítette. Ez a falfestmény bizonyult a magyar kiállítás egyik különleges szenzációjának. Az érdekes mű lovon ülő, tigrist és fekete leopárdot űző íjászt ábrázol igen gazdag színezéssel, ornamentálisan pedig dús tollazatú páva díszíti. Szentesi Róza és Illés János restaurátorok érdekes, újszerű technológiával restaurálták ezt a faliképet; ez tette lehetővé, hogy az értékes leletet ezen a külföldi kiállításon be tudtuk mutatni, mint a magyar műemlékmentés egyik legizgalmasabb darabját.

A magyar műemlék-kiállítás iránti érdeklődés olyan széles körű, hogy az a tongereni kiállító helyiségében szeptember végéig kapott helyet.

F. R.